

บริษัท โคแมนชี อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัทและบริษัทย่อย

บริษัท โคแมนชี อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2546 โดยดำเนินธุรกิจค้าขายเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงให้บริการบำรุงรักษาและบริการอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยมีสถานประกอบการจดทะเบียนอยู่เลขที่ 252/118 ห้อง อี-เอฟ ชั้น 23 อาคารสำนักงานเมืองไทย-ภัทร 2 ถนนรัชดาภิเษก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 ได้มีมติอนุมัติการแปรสภาพจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อให้สามารถยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชนและการยื่นเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้วเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559

เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2559 บริษัทได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชน

เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559 บริษัทได้รับอนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชน โดยใช้ชื่อย่อว่า COMAN

ผู้ถือหุ้นใหญ่ได้แก่ กลุ่มนายสมบุญ สุชีวิริยะ และกลุ่มนายอภิชัย สกุลสุริยเดช ซึ่งถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 38.07 และร้อยละ 36.57 ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทมีบริษัทย่อย ดังนี้

ลำดับ	ชื่อบริษัท	วันที่จดทะเบียนจัดตั้ง	ธุรกิจหลัก	ที่ตั้ง
1	บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	14 กุมภาพันธ์ 2550	ให้บริการเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 54,610 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 (ดูหมายเหตุข้อ 4 และข้อ 10)

บริษัทมีรายการและความสัมพันธ์อย่างมีสาระสำคัญกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้นงบการเงินนี้จึงอาจไม่แสดงถึงเงื่อนไขที่อาจมีอยู่หรือผลการดำเนินงานซึ่งอาจเกิดขึ้นในกรณีที่บริษัทได้ดำเนินงานโดยปราศจากความสัมพันธ์ดังกล่าว

2. เกณฑ์การจัดทำและการนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

- 2.1 บริษัทและบริษัทย่อยจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย
- 2.2 งบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป และตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 22 มกราคม 2544 เรื่อง “การจัดทำและส่งงบการเงินและรายการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2544” และประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ลงวันที่ 28 กันยายน 2554 เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2554”
- 2.3 เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวม
- (ก) งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ได้รวมบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมหรือถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทย่อยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	ถือหุ้นในอัตรา			
			จำนวนหุ้นที่ถือ		ร้อยละ	
			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	2558	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	2558
บริษัทย่อย						
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์	ไทย	234,610	54,610	99.99	99.99

(ข) การรวมธุรกิจ

บริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อ

ค่าความนิยม ถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ หักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่โอนไป หนี้สินที่บริษัทก่อขึ้น เพื่อชำระให้แก่เจ้าของเดิม และส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นที่ออกโดยบริษัท ทั้งนี้ สิ่งตอบแทนที่โอนให้ยังรวมถึงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นเมื่อรวมธุรกิจ

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อที่รับมาจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สินหากมีภาระผูกพัน ในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของบริษัทที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษา กฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพและค่าที่ปรึกษาอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

- (ค) รายการบัญชีระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดบัญชีออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ได้จัดทำขึ้นโดยใช้งบการเงินของ บริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ซึ่งได้ตรวจสอบแล้ว
- (ง) ในวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ทำสัญญา Share Sale and Purchase Agreement กับบุคคล ธรรมดา เพื่อขายหุ้นของบริษัทย่อยสามบริษัททั้งจำนวน ประกอบด้วย Comanche International Vietnam Co., Ltd. จำนวน 1,000,000 หุ้น Comanche International Malaysia SDN. BHD. จำนวน 724,486 หุ้น และ PT. Comanche International Indonesia จำนวน 270,000 หุ้น โดยบริษัทได้โอน หุ้นแล้วเสร็จในวันที่ 30 กันยายน 2558 (ดูหมายเหตุข้อ 10)
- (จ) ในวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 54,610 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนที่ชำระแล้ว (ดูหมายเหตุ ข้อ 10)

2.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในบัญชีปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับในอนาคต มีรายละเอียดดังนี้

1) การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่และปรับปรุงใหม่มาถือปฏิบัติ

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศที่เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2558)	สินค้าคงเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2558)	สัญญาก่อสร้าง
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558)	ภาษีเงินได้
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2558)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2558)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558)	รายได้
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2558)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2558)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2558)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2558)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2558)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2558)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2558)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2558)	การค้ำประกันของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2558)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2558)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2558)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41	เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2558) การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
- ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558) การรวมธุรกิจ
- ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) สัญญาประกันภัย
- ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2558) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
- ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2558) การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
- ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558) ส่วนงานดำเนินงาน
- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) งบการเงินรวม
- ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2558) การร่วมการงาน
- ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
- ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558) การวัดมูลค่ายุติธรรม

การตีความมาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) ความช่วยเหลือจากรัฐบาล-กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
- ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2558) สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
- ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2558) ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
- ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558) การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
- ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558) การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2558) รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
- ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2558) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
- ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2558) สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558) การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง
- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
- ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558) ข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558) โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

- ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2558) ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและ
ปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19
(ปรับปรุง 2558) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
- ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2558) สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
- ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2558) การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้แก่เจ้าของ
- ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558) การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
- ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2558) ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
- ฉบับที่ 21 เงินที่นำส่งรัฐบาล

แนวปฏิบัติทางบัญชี

แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการวัดมูลค่าและรับรู้รายการของพืชเพื่อการผลิต

แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับธุรกิจประกันภัยในการกำหนดให้เครื่องมือทางการเงินเป็นเครื่องมือ
ทางการเงินที่แสดงมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินข้างต้นไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินนี้

- 2) มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มียกบังคับใช้
สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศที่เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้
สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป
ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) การนำเสนองบการเงิน
- ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2559) สินค้าคงเหลือ
- ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2559) งบกระแสเงินสด
- ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559) นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
- ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2559) สัญญาก่อสร้าง
- ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559) ภาษีเงินได้
- ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2559) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2559) สัญญาเช่า
- ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2559) รายได้
- ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) ผลประโยชน์พนักงาน

มาตรฐานการบัญชี (ต่อ)

ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2559)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2559)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2559)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2559)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2559)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2559)	การค้ำประกันของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2559)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2559)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2559)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2559)	เกษตรกรรม
ฉบับที่ 104 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
ฉบับที่ 105 (ปรับปรุง 2559)	การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน
ฉบับที่ 107 (ปรับปรุง 2559)	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2559)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2559)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2559)	สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2559)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2559)	การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2559)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2559)	การร่วมกิจการ
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2559)	การวัดมูลค่ายุติธรรม

การตีความมาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
- ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2559) สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
- ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2559) ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
- ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
- ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559) การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2559) รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
- ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2559) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2559) การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
- ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2559) สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2559) การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง
- ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
- ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2559) ข้อตกลงสัมปทานบริการ
- ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2559) โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
- ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2559) ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำ และปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน
- ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2559) สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
- ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2559) การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้แก่เจ้าของ
- ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2559) การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
- ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2559) ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
- ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2559) เงินที่นำส่งรัฐ

แนวปฏิบัติทางบัญชี

แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

ผู้บริหารของบริษัทและบริษัทย่อยจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทย่อยมาเริ่มถือปฏิบัติกับการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้

ผู้บริหารของบริษัทและบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวที่มีต่อการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ

- 2.5 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2559 คณะกรรมการของบริษัทได้พิจารณาอนุมัติให้แก่ใบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีสำหรับการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และวิธีการรับรู้รายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมการติดตั้ง การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายต่ำไปและการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานจำแนกตามส่วนงาน งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ซึ่งนำมาแสดงเปรียบเทียบได้มาจากงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ฉบับปรับปรุงใหม่) ของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันซึ่งได้ตรวจสอบแล้ว

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงินยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากสถาบันทางการเงิน ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

3.2 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินฝากประจำที่ถึงกำหนดจ่ายคืนเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน และไม่คิดภาระค่าประกันจัดเป็นเงินลงทุนชั่วคราว โดยแสดงในราคาทุน

3.3 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าแสดงด้วยมูลค่าที่จะได้รับสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ถ้ามี) บริษัทและบริษัทย่อยตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยพิจารณาจากอายุหนี้คงค้างและประสบการณ์ของผู้บริหารเกี่ยวกับการชำระหนี้

3.4 งานระหว่างทำ

งานระหว่างทำประกอบด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนาและต้นทุนให้บริการรับรู้รายได้ ต้นทุนงานระหว่างทำรวมต้นทุนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ซื้อมาเพื่อพัฒนาต้นทุนการให้บริการจากหน่วยงานภายนอกและพนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดังกล่าว

3.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยถือเป็นเงินลงทุนระยะยาว แสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ บริษัทจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ของเงินลงทุนดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชี จะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.6 อุปกรณ์

อุปกรณ์แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการลดมูลค่า (ถ้ามี)

อุปกรณ์ได้รับการทบทวนการด้อยค่า ณ สิ้นรอบระยะเวลารายงานเมื่อมีเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ ซึ่งบ่งชี้ว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นอาจจะไม่ได้รับคืน

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคابันทิกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ค่าเสื่อมราคาคำนวณ โดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการประมาณการอายุการให้ประโยชน์แสดงได้ดังนี้

ระบบโทรศัพท์	5 ปี
เครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	5 ปี

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือ ถูกทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์และความสัมพันธ์กับลูกค้า ซึ่งแสดงในราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเพื่อการลดมูลค่า (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละรายการ คำนวณตามระยะเวลาอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ดังนี้

ประเภท	วิธีการตัดจำหน่าย	ระยะเวลา
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	วิธีเส้นตรง	3 - 5 ปี
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	วิธีเส้นตรง	2 ปี
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	วิธีอัตราส่วนของประมาณการรายได้	5 ปี 4 เดือน

3.8 การค้ำยค่า

สินทรัพย์คงเหลือตามบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยได้รับการทบทวน ณ ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการค้ำยค่าหรือไม่ ในกรณีที่มีข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้ขาดทุนจากการค้ำยค่า เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการค้ำยค่าบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หมายถึง ราคาขายสุทธิของสินทรัพย์ หรือมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ แล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลด ก่อนคำนวณภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยแยกอิสระจากสินทรัพย์อื่น จะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

การกลับรายการค้ำยค่า

บริษัทและบริษัทย่อยจะกลับรายการขาดทุนจากการค้ำยค่าหากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

บริษัทและบริษัทย่อยจะกลับรายการบัญชีขาดทุนจากการค้ำยค่าเพียงเท่าที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย เสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการค้ำยค่ามาก่อน

3.9 การระงับผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์หลังออกจากงานเมื่อเกษียณอายุ

การระงับผลประโยชน์พนักงาน เป็นประมาณการเกี่ยวกับการระงับผลประโยชน์ของพนักงานที่ได้สิทธิรับเงินชดเชยเมื่อเกษียณอายุตามข้อบังคับการทำงานของบริษัทและบริษัทย่อยและเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน โดยการระงับดังกล่าวคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยอิสระ โดยพิจารณาจากข้อสมมติฐานทางคณิตศาสตร์ประกันภัยตามวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) อันเป็นประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตโดยคำนวณบนพื้นฐานของเงินเดือนพนักงาน อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน อัตราภาระ อายุงาน และปัจจัยอื่นๆ ทั้งนี้ อัตราคิดลดที่ใช้ในการคำนวณการระงับผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงานอ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพนักงานจะบันทึกเป็นกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทได้จัดตั้งเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานที่สมัครเข้าโครงการหลังจากผ่านการทดลองงาน 3 เดือน และได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530

บริษัทบันทึกเงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

3.10 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อบริษัทและบริษัทย่อยมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้น อันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว และสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.11 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

บริษัทรับรู้รายได้จากการขายเมื่อมีการส่งมอบและโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปยังลูกค้าแล้ว

บริษัทรับรู้รายได้จากการให้บริการสำหรับสัญญาระยะสั้นเมื่อมีการให้บริการเรียบร้อยแล้ว

รายได้จากการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์พร้อมการติดตั้ง จะรับรู้เป็นรายได้ก็ต่อเมื่อมีการติดตั้งเรียบร้อยแล้ว

รายได้จากการให้บริการของบริษัทย่อย จะรับรู้เป็นรายได้ก็ต่อเมื่อสามารถประมาณผลสำเร็จของการให้บริการได้อย่างน่าเชื่อถือ และรับรู้เป็นรายได้เมื่อให้บริการเสร็จเรียบร้อยแล้วในแต่ละขั้นตอน (Milestone) ตามที่ระบุไว้ในสัญญา ในกรณีที่ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันที เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ต้นทุนการบริการทั้งสิ้นจะสูงกว่ารายได้ค่าบริการทั้งสิ้น

ดอกเบี้ยรับ รับรู้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.12 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินในสกุลเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราอ้างอิงของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันนั้น

กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.13 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าซึ่งทั้งความเสี่ยงและผลประโยชน์ส่วนใหญ่จากการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ยังคงอยู่กับผู้ให้เช่า ได้จัดประเภทเป็นการเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าดังกล่าว จึงรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยได้รับโอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของทรัพย์สินยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์ที่เช่าในราคายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า พร้อมกับภาระหนี้สินที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคตหักส่วนที่เป็นดอกเบี้ย และคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดอกเบี้ยทางการเงินรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตามสัดส่วนยอดสินทรัพย์ที่เช่า

3.14 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ประกอบด้วยจำนวนรวมของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

3.14.1 ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบัน

ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันคือ จำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องชำระโดยคำนวณจากกำไรทางภาษีสำหรับปี กำไรทางภาษีแตกต่างจากกำไรที่แสดงในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเนื่องจากกำไรทางภาษีไม่ได้รวมรายการที่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษีในปีอื่นๆ และไม่ได้รวมรายการที่ไม่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันคำนวณโดยใช้อัตราภาษี ณ วันที่รายงาน

3.14.2 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นการรับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินกับมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน ที่ใช้ในการคำนวณกำไรทางภาษี (ฐานภาษี) บริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวทุกรายการ และรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากำไรทางภาษีจะมีจำนวนเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวนั้น มาใช้ประโยชน์ได้โดยมีการทบทวนมูลค่าตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานของแต่ละงวด สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกปรับลดลงเมื่อกำไรทางภาษีที่จะนำมาใช้ประโยชน์ลดลง การกลับรายการจะทำเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบางส่วนหรือทั้งหมดมาใช้ประโยชน์ได้

บริษัทคำนวณมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีด้วยอัตราภาษีที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือในงวดที่คาดว่าจะจ่ายชำระหนี้สินภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ สิ้นรอบระยะเวลารายงาน

รายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันจะหักกลบกันได้เมื่อบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายในการนำสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาหักกลบกันและบริษัทตั้งใจจะชำระหนี้สินดังกล่าวด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับชำระสินทรัพย์และหนี้สินในเวลาเดียวกันและทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับหน่วยงานการจัดเก็บภาษีเดียวกัน

บริษัทแสดงรายการค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนไว้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น รายการภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกโดยตรงไปยังองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ถ้าภาษีเงินได้ที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างงวด

3.15 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้วระหว่างปี บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีหุ้นสามัญเทียบเท่าอื่นเพื่อนำมาคำนวณกำไรต่อหุ้นปรับลด

3.16 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ไม่ว่าราคานั้นจะสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือประมาณมาจากเทคนิคการประเมินมูลค่า ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า โดยการวัดมูลค่ายุติธรรมและ/หรือการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมนี้ใช้ตามเกณฑ์ตามที่กล่าว

นอกจากนี้ การวัดมูลค่ายุติธรรมได้จัดลำดับชั้นเป็นระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 โดยแบ่งตามลำดับชั้นของข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ และตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- ระดับที่ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์ หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้น หรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ระดับที่ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

3.17 ประเมินการทางบัญชีและแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ

3.17.1 การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารที่สำคัญในการใช้นโยบายการบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน บริษัทและบริษัทย่อยต้องอาศัยดุลยพินิจของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายการบัญชี การประมาณการและการตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการแสดงจำนวนสินทรัพย์และหนี้สิน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน รวมทั้งการแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายของงวดบัญชี ถึงแม้ว่าการประมาณการของผู้บริหารได้พิจารณาอย่างสมเหตุสมผลภายใต้เหตุการณ์ ณ ขณะนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างไปจากประมาณการนั้น

3.17.2 แหล่งข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ

การค้อยค่าของค่าความนิยม

การประเมินการค้อยค่าของค่าความนิยมจำเป็นต้องใช้การประมาณการมูลค่าจากการใช้ของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดซึ่งมีการปันส่วนค่าความนิยมให้ ในการคำนวณมูลค่าจากการใช้นั้น ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประมาณกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้ อัตราคิดลดที่เหมาะสม หากกระแสเงินสดในอนาคตที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้ แสดงว่าอาจมีขาดทุนจากการค้อยค่าในจำนวนที่เป็นสาระสำคัญเกิดขึ้น

4. การซื้อธุรกิจ

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 (ณ วันที่ซื้อธุรกิจ) บริษัทได้ซื้อเงินลงทุนในบริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 54,610 หุ้น คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนที่ชำระแล้ว บริษัทจัดประเภทการลงทุนในบริษัทดังกล่าว เป็นบริษัทย่อยของบริษัท โดยมีมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของกิจการที่ถูกซื้อ ณ วันที่ซื้อธุรกิจจำนวน 30.04 ล้านบาท และสิ่งตอบแทนในการซื้อจำนวน 94.30 ล้านบาท

ในการซื้อเงินลงทุนในบริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด ข้างต้น บริษัทได้ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท (ดูหมายเหตุข้อ 10 และ 22) คิดเป็นมูลค่ายุติธรรมจำนวน 88.34 ล้านบาท นอกจากนั้นบริษัทได้จ่ายเงินสดอีกจำนวน 5.96 ล้านบาท รวมเป็นสิ่งตอบแทนในการซื้อทั้งสิ้น 94.30 ล้านบาท

นับตั้งแต่วันที่ซื้อกิจการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด มีรายได้จำนวน 26.70 ล้านบาท และกำไรสุทธิจำนวน 17.07 ล้านบาท ซึ่งรวมเป็นส่วนหนึ่งของผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

5. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินสดในมือ	130,779	6,682	92,222	1,671
เงินฝากธนาคาร - กระแสรายวัน	1,528,663	98,782	801,763	98,783
เงินฝากธนาคาร - ออมทรัพย์	51,756,771	2,419,001	51,676,561	2,373,740
ตั๋วเงินฝากระยะสั้น	136,925,760	-	136,925,760	-
เช็กรับที่ถึงกำหนดชำระแต่ยังมิได้นำฝาก	1,007,234	-	1,007,234	-
รวม	191,349,207	2,524,465	190,503,540	2,474,194

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งหมดของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เป็นสกุลเงินบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินฝากธนาคารมีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงในอัตราระหว่างร้อยละ 0.50 ต่อปีถึงร้อยละ 1.65 ต่อปี และร้อยละ 0.50 ต่อปี ถึงร้อยละ 1.10 ต่อปี ตามลำดับ

6. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินฝากประจำกับธนาคาร	100,124,557	-	100,000,000	-
รวม	100,124,557	-	100,000,000	-

7. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า - บริษัทอื่น	22,535,698	30,838,383	14,909,823	11,636,349
ลูกหนี้อื่น - บริษัทอื่น	66,728	-	3,467	-
รายได้ค้างรับ	11,036,903	12,021,021	3,587,370	2,852,981
ดอกเบี้ยค้างรับ - บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	-	2,109,323	-	2,021,640
ดอกเบี้ยค้างรับ - สถาบันการเงิน	129,706	-	129,706	-
เงินปันผลค้างรับ (ดูหมายเหตุข้อ 10)	-	-	8,999,150	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2,315,758	704,150	663,257	210,293
รวม	36,084,793	45,672,877	28,292,773	16,721,263

การวิเคราะห์อายุของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า				
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	8,318,026	19,276,656	3,036,934	2,741,946
เกินกำหนดชำระน้อยกว่า 3 เดือน	7,112,377	4,620,638	4,767,594	1,953,314
เกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน	1,313,492	2,198,629	1,313,492	2,198,629
เกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน	3,128,544	2,908,525	3,128,544	2,908,525
เกินกว่า 12 เดือน	3,348,548	1,833,935	3,348,548	1,833,935
	<u>23,220,987</u>	<u>30,838,383</u>	<u>15,595,112</u>	<u>11,636,349</u>
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>(685,289)</u>	<u>-</u>	<u>(685,289)</u>	<u>-</u>
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	<u>22,535,698</u>	<u>30,838,383</u>	<u>14,909,823</u>	<u>11,636,349</u>

8. เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน มีการคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.25 ต่อปี เป็นจำนวน 8.31 ล้านบาท โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และมีกำหนดจ่ายคืนเมื่อทวงถาม (ดูหมายเหตุข้อ 27) ต่อมาในเดือนมีนาคม 2559 บริษัทได้รับชำระคืนเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายดังกล่าวจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกันแล้วทั้งจำนวน (2559: ไม่มี)

9. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า	1,862,387	889,798	101,102	-
ภาษีซื้อยังไม่ถึงกำหนดชำระ	821,698	123,884	32,115	89,405
ลูกหนี้กรมสรรพากร	-	332,497	-	-
อื่นๆ	213,592	717,471	213,592	717,006
รวม	<u>2,897,677</u>	<u>2,063,650</u>	<u>346,809</u>	<u>806,411</u>

10. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

บริษัทย่อย	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	สัดส่วนการถือหุ้น		ทุนชำระแล้ว		วิธีราคาทุน		เงินปันผลรับ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์(ไทยแลนด์) จำกัด	99.99	99.99	23,461,300	5,461,300	112,299,567	94,299,568	16,999,150	-

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยดังกล่าวได้จ่ายเงินปันผลแล้วจำนวน 16.99 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีเงินปันผลค้างรับจำนวน 8.99 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 7 และข้อ 27)

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (“เอ็มเอสแอล”) จำนวน 54,610 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 109.16 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 5.96 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 4) โดยบริษัทถือหุ้นเป็นจำนวนร้อยละ 99.99 ของทุนที่ชำระแล้ว การลงทุนในหุ้นดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดโครงสร้างธุรกิจของบริษัท ในการเตรียมความพร้อมเพื่อนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ทั้งนี้ บริษัทได้ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น (ดูหมายเหตุข้อ 22) และจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของเอ็มเอสแอล จำนวน 58,266 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 40 ของทุนที่ชำระแล้วของบริษัท เพื่อแลกกับการเข้าถือหุ้นในเอ็มเอสแอลทั้งจำนวน

ต่อมาเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2558 ได้มีการทำข้อตกลงโอนหุ้นเพิ่มเติมระหว่างผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทและผู้ถือหุ้นเดิมของเอ็มเอสแอล จำนวน 12,672 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 9 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทในราคาหุ้นละ 102.31 บาท เพื่อปรับสัดส่วนการถือหุ้น ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นเดิมของเอ็มเอสแอลในบริษัทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท ตามสัดส่วนที่ผู้ถือหุ้นทั้งสองกลุ่มได้เคยตกลงกันได้

ในวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ทำสัญญา Share Sale and Purchase Agreement กับบุคคลธรรมดา เพื่อขายหุ้นของบริษัทย่อยสามบริษัททั้งจำนวน ประกอบด้วย Comanche International Vietnam Co., Ltd. จำนวน 1,000,000 หุ้น ในราคา 500,000 บาท Comanche International Malaysia SDN. BHD. จำนวน 724,486 หุ้น ในราคา 400,000 บาท และ PT. Comanche International Indonesia จำนวน 270,000 หุ้น ในราคา 800,000 บาท โดยบริษัทได้โอนหุ้นแล้วเสร็จในวันที่ 30 กันยายน 2558 (ดูหมายเหตุข้อ 2.3) บริษัทไม่มีกำไรขาดทุนจากการขายเงินลงทุนดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 อย่างไรก็ตาม บริษัทรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อยจำนวน 2.52 ล้านบาท ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

ต่อมาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 มีมติอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด จากทุนจดทะเบียนเดิม 5,461,300 บาท เป็นทุนจดทะเบียน 23,461,300 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 180,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวน 18,000,000 บาท โดยจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าวให้แก่บริษัทและเรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนเต็มจำนวน ทั้งนี้บริษัทย่อยได้รับชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนทั้งจำนวนเรียบร้อยแล้วในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2559 และเดือนมิถุนายน 2559 และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วในเดือนมิถุนายน 2559

นอกจากนี้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทได้บันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนจำนวน 74,392 บาท ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการ เนื่องจากบริษัทพิจารณาว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี (2559 : ไม่มี)

11. อุปกรณ์

อุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่			ณ วันที่
	1 มกราคม			31 ธันวาคม
	2559			2559
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน				
ระบบโทรศัพท์	66,000	204,600	-	270,600
เครื่องใช้สำนักงาน	8,441,882	1,440,751	(4,736,780)	5,145,853
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,705,382	542,568	(87,162)	3,160,788
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	-	937,354	-	937,354
รวมราคาทุน	11,213,264	3,125,273	(4,823,942)	9,514,595
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	(37,901)	-	(103,899)
เครื่องใช้สำนักงาน	(6,199,099)	(748,252)	4,378,840	(2,568,511)
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,083,833)	(253,556)	77,970	(2,259,419)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	-	(34,532)	-	(34,532)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(8,348,930)	(1,074,241)	4,456,810	(4,966,361)
อุปกรณ์	2,864,334			4,548,234

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้น จากการซื้อ กิจการ	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน					
ระบบโทรศัพท์	66,000	-	-	-	66,000
เครื่องใช้สำนักงาน	7,950,637	774,494	412,524	(695,773)	8,441,882
ยานพาหนะ	23,589,103	-	-	(23,589,103)	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,897,884	520,505	-	(713,007)	2,705,382
รวมราคาทุน	34,503,624	1,294,999	412,524	(24,997,883)	11,213,264
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	-	-	-	(65,998)
เครื่องใช้สำนักงาน	(5,397,170)	(976,555)	(231,205)	405,831	(6,199,099)
ยานพาหนะ	(10,158,668)	(1,736,563)	-	11,895,231	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,205,989)	(97,585)	-	219,741	(2,083,833)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(17,827,825)	(2,810,703)	(231,205)	12,520,803	(8,348,930)
อุปกรณ์	16,675,799				2,864,334
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
2559				บาท	1,074,241
2558				บาท	2,810,703

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559 บาท
	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท	
ราคาทุน				
ระบบโทรศัพท์	66,000	204,600	-	270,600
เครื่องใช้สำนักงาน	8,180,716	1,096,010	(4,713,451)	4,563,275
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,705,382	91,163	(87,162)	2,709,383
รวมราคาทุน	10,952,098	1,391,773	(4,800,613)	7,543,258
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	(37,901)	-	(103,899)
เครื่องใช้สำนักงาน	(6,024,415)	(667,339)	4,373,416	(2,318,338)
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,083,833)	(150,147)	77,970	(2,156,010)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(8,174,246)	(855,387)	4,451,386	(4,578,247)
อุปกรณ์	2,777,852			2,965,011

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน				
ระบบโทรศัพท์	66,000	-	-	66,000
เครื่องใช้สำนักงาน	7,406,222	774,494	-	8,180,716
ยานพาหนะ	23,589,103	-	(23,589,103)	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	2,184,877	520,505	-	2,705,382
รวมราคาทุน	33,246,202	1,294,999	(23,589,103)	10,952,098
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ระบบโทรศัพท์	(65,998)	-	-	(65,998)
เครื่องใช้สำนักงาน	(5,195,119)	(829,296)	-	(6,024,415)
ยานพาหนะ	(10,158,668)	(1,736,563)	11,895,231	-
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	(2,026,528)	(57,305)	-	(2,083,833)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(17,446,313)	(2,623,164)	11,895,231	(8,174,246)
อุปกรณ์	15,799,889			2,777,852
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
2559			บาท	855,387
2558			บาท	2,623,164

ราคาทุนของอุปกรณ์ที่หักค่าเสื่อมราคาครบแล้วและยังคงใช้งานอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวนประมาณ 2.72 ล้านบาท และ 6.09 ล้านบาท ตามลำดับ (บริษัท: 2.58 ล้านบาท และ 6.05 ล้านบาท ตามลำดับ)

ในระหว่างปี 2558 บริษัทและบริษัทย่อยขายยานพาหนะภายใต้สัญญาเช่าการเงินดังกล่าวให้แก่กรรมการ ในราคา 9.26 ล้านบาท (บริษัท: 9.26 ล้านบาท) โดยมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินจำนวน 1.00 ล้านบาท (บริษัท : 0.98 ล้านบาท)

12. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม จำหน่าย	โอนเข้า (โอนออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1,342,695	313,540	(30,822)	26,351,224	27,976,637
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	31,341,387	-	-	-	31,341,387
รวมราคาทุน	32,684,082	313,540	(30,822)	26,351,224	59,318,024
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(213,942)	(1,812,566)	30,820	-	(1,995,688)
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	(10,538,311)	(5,253,846)	-	-	(15,792,157)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(10,752,253)	(7,066,412)	30,820	-	(17,787,845)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	21,476,339	6,442,589	-	(26,351,224)	1,567,704
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	43,408,168				43,097,883

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	เพิ่มขึ้น	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้นจาก การซื้อขาย กิจการ	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	438,167	1,270,019	-	(365,491)	1,342,695
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	-	-	31,341,387	-	31,341,387
รวมราคาทุน	438,167	1,270,019	31,341,387	(365,491)	32,684,082
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(154,335)	(165,335)	-	105,728	(213,942)
ความสัมพันธ์กับลูกค้า	-	(10,538,311)	-	-	(10,538,311)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(154,335)	(10,703,646)	-	105,728	(10,752,253)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	-	6,663,252	14,813,087	-	21,476,339
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	283,832				43,408,168

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2559	บาท	7,066,412
2558	บาท	10,703,646

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1,134,415	252,440	(30,822)	1,356,033
รวมราคาทุน	1,134,415	252,440	(30,822)	1,356,033
ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(207,777)	(439,678)	30,820	(616,635)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(207,777)	(439,678)	30,820	(616,635)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	-	1,567,704	-	1,567,704
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	926,638			2,307,102

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุน				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	438,167	1,061,739	(365,491)	1,134,415
รวมราคาทุน	438,167	1,061,739	(365,491)	1,134,415
ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(154,335)	(159,171)	105,729	(207,777)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(154,335)	(159,171)	105,729	(207,777)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	283,832			926,638

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2559	บาท	439,678
2558	บาท	159,171

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งหักค่าตัดจำหน่ายสะสมทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวน 0.005 ล้านบาท และ 0.03 ล้านบาท ตามลำดับ (บริษัท: 0.005 ล้านบาท และ 0.03 ล้านบาท ตามลำดับ)

13. สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี

สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี		
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	7,074	6,147
รวมสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	7,074	6,147

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	รับรู้ในกำไร หรือขาดทุน	รับรู้ใน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	6,147	937	10	7,074
รวมสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	6,147	937	10	7,074

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	รับรู้ในกำไร หรือขาดทุน	รับรู้ใน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	8,105	(1,958)	-	6,147
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	224,639	(224,639)	-	-
รวมสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	232,744	(226,597)	-	6,147

ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 577 พ.ศ. 2557 ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรา
รัษฎากรซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2557 ให้คงจัดเก็บอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา
ร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 แต่ไม่เกิน
วันที่ 31 ธันวาคม 2558

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 42) พ.ศ. 2559 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่
5 มีนาคม 2559 เป็นต้นไป ให้ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ
สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

ดังนั้น บริษัทและบริษัทย่อยจึงใช้อัตราภาษีร้อยละ 20 ในการคำนวณค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล และ
ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม
มีดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน	12,432	2,524,727	12,432	2,183,730
รายการปรับปรุงภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่รับรู้ในปีปัจจุบัน	(937)	226,597	(937)	226,597
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้ในปีปัจจุบัน	11,495	2,751,324	11,495	2,410,327

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม สามารถกระทบยอดกับกำไรทางบัญชีได้ ดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กำไรทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้				
- ธุรกิจที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	33,348,391	37,574,330	42,982,124	20,500,882
- ธุรกิจที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	30,628	(7,747,889)	30,628	781,519
รวมกำไรทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	33,379,019	29,826,441	43,012,752	21,282,401
อัตราภาษี	20%	20%	20%	20%
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้คำนวณตามอัตราภาษี	6,126	(1,549,578)	6,126	156,304
ผลกระทบของรายได้และค่าใช้จ่ายทางบัญชี				
แต่มีได้เป็นรายได้และค่าใช้จ่ายทางภาษี	5,369	4,300,902	5,369	2,254,023
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน	11,495	2,751,324	11,495	2,410,327

14. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินมัดจำ	56,373	446,213	5,550	168,730
เงินมัดจำค่าเช่าอาคารและอุปกรณ์	1,927,808	1,467,566	873,128	1,092,506
ภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า	130,183	130,183	130,183	130,183
เงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกัน (ดูหมายเหตุข้อ 32.1)	4,158,272	304,985	427,572	-
รวม	6,272,636	2,348,947	1,436,433	1,391,419

15. เงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมีเงินเบิกเกินบัญชีกับธนาคารในประเทศแห่งหนึ่งวงเงินจำนวน 2.6 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ MRR+1 ต่อปี ซึ่งมีการค้ำประกันโดยกรรมการและบัญชีเงินฝากธนาคารของกรรมการ (บริษัท: ไม่มี) (2559: ไม่มี)

16. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทอื่น	5,490,786	11,028,496	-	-
เจ้าหนี้อื่น - บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	190,000
เจ้าหนี้อื่น - บริษัทอื่น	3,651,468	3,328,005	1,695,833	3,328,005
เงินมัดจำจากลูกค้า	191,035	-	191,035	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	8,618,825	5,374,791	6,375,300	1,704,534
รายได้รับล่วงหน้า	14,521,936	10,880,047	13,377,712	10,251,230
รวม	32,474,050	30,611,339	21,639,880	15,473,769

17. **หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน**

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		มูลค่าปัจจุบันของ	
	จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย		จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภายใน 1 ปี	-	677,585	-	609,730
เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	-	1,016,428	-	975,801
	-	1,694,013	-	1,585,531
<u>หัก ดอกเบี้ยรอการตัดบัญชี</u>	-	(108,482)	-	-
	-	1,585,531	-	1,585,531

18. **เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน**

ในเดือนธันวาคม 2556 บริษัทย่อยได้ทำสัญญากู้ยืมระยะยาว 2 ฉบับ กับธนาคารในประเทศไทยแห่งหนึ่ง จำนวน 1,700,000 บาท และ 56,599 บาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราดอกเบี้ยออมทรัพย์บวกร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดชำระคืนเงินต้นภายใน 7 ปี และ 5 ปี ตามลำดับ นับจากวันที่เบิกใช้เงินกู้ครั้งแรก เงินกู้ยืมดังกล่าวมีการค้ำประกันโดยกรรมการบริษัทย่อย และบัญชีเงินฝากธนาคารของกรรมการของบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินมีดังนี้

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558
	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	1,344,338
<u>หัก ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี</u>	-	(344,400)
รวม	-	999,938

ต่อมาในระหว่างปี 2559 บริษัทย่อยได้ทยอยชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินแล้วทั้งจำนวน

19. เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่ตรงรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมีเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่ตรงรับจากกรรมการของบริษัทย่อย โดยไม่มีการคิดดอกเบี้ยเป็นจำนวน 14.09 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 27) เพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัทย่อย โดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันและมีกำหนดจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ทั้งนี้ ในปี 2558 กรรมการของบริษัทย่อยได้ทำหนังสือยืนยันที่จะยังไม่เรียกชำระหนี้คืนในปี 2559 ต่อมาในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยได้ทยอยชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่ตรงรับดังกล่าวแก่กรรมการบริษัทแล้วทั้งจำนวน (2559 : ไม่มี)

20. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน และตามระเบียบการเกษียณอายุพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งจัดเป็นโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน

จำนวนที่บันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	888,876	642,667	645,362	596,766
ต้นทุนดอกเบี้ย	98,260	105,278	87,876	100,180
	<u>987,136</u>	<u>747,945</u>	<u>733,238</u>	<u>696,946</u>

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากการจ้างงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์				
พนักงานยกมา	4,243,026	3,242,149	3,939,095	3,242,149
เพิ่มขึ้นจากการซื้อกิจการ	-	252,932	-	-
บวก ต้นทุนบริการปัจจุบัน	888,876	642,667	645,362	596,766
ต้นทุนดอกเบี้ย	98,260	105,278	87,876	100,180
ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตาม				
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
- จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานด้านประสิทธิภาพการทำงาน	343,653	-	349,144	-
- จากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานทางการเงิน	179,725	-	115,352	-
- จากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานด้านประชากรศาสตร์	(613,042)	-	(499,675)	-
หัก จ่ายระหว่างปี	(684,860)	-	(684,860)	-
ประมาณการหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์				
พนักงานยกไป	4,455,638	4,243,026	3,952,294	3,939,095

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญที่ใช้ในการคำนวณประมาณการหนี้สินภายใต้โครงการผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากการจ้างงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อัตราคิดลด (ต่อปี)	2.73% - 3.50%	3.09%	2.73%	3.09%
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต (ต่อปี)	4.0% - 5.0%	4.0%	4.0%	4.0%
สัดส่วนของพนักงานที่เลือกลาออกก่อนเกษียณ				
อายุ (ขึ้นอยู่กับช่วงอายุของพนักงาน) (ต่อปี)				
- พนักงานรายเดือน	0% - 25%	0% - 12%	0% - 9%	0% - 12%

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งมีผลกระทบเพิ่มขึ้น (ลดลง) ต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีดังนี้

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
อัตราคิดลด		
อัตราคิดลด - ลดลงร้อยละ 1	518,081	429,420
อัตราคิดลด - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(438,139)	(363,556)
อัตรการเติบโตของเงินเดือน		
อัตรการเติบโตของเงินเดือน - ลดลงร้อยละ 1	(507,802)	(377,440)
อัตรการเติบโตของเงินเดือน - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	600,384	437,240
อัตรการหมุนเวียนของพนักงาน		
อัตรการหมุนเวียนของพนักงาน - ลดลงร้อยละ 1	258,305	180,445
อัตรการหมุนเวียนของพนักงาน - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(543,788)	(394,848)

21. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ผลประโยชน์ของพนักงานตามแผนการจ่ายเงินสมทบประกอบด้วย กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของบริษัทบนพื้นฐานความสมัครใจของพนักงานในการเป็นสมาชิกของกองทุน โดยพนักงานจ่ายเงินสะสมในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือนทุกเดือนและบริษัทจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือนของพนักงานทุกเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามข้อกำหนดของกระทรวงการคลังและจัดการกองทุนโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาต

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เงินสมทบของบริษัทและบริษัทย่อยซึ่งบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการมีจำนวน 1.58 ล้านบาท และ 1.09 ล้านบาท ตามลำดับ (บริษัท: 1.34 ล้านบาท และ 1.09 ล้านบาท ตามลำดับ)

22. ทุนเรือนหุ้น

เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งที่ 1/2558 มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากทุนจดทะเบียนเดิม 2,000,000 บาท เป็นทุนจดทะเบียน 8,651,100 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 66,511 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวน 6,651,100 บาท โดยจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 66,511 หุ้น ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท และเรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนครั้งนี้เต็มจำนวนรวมเป็นจำนวน 6,651,100 บาท

บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นจำนวนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2558 และบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2558

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งที่ 2/2558 มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท จากทุนจดทะเบียนเดิม 8,651,100 บาท เป็นทุนจดทะเบียน 14,477,700 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 58,266 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวน 5,826,600 บาท โดยจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท และเรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนพร้อมส่วนเกินมูลค่าหุ้นครั้งนี้เป็นจำนวน 5.83 ล้านบาท และ 0.13 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมูลค่ายุติธรรมของหุ้นสามัญเพิ่มทุนเท่ากับ 88.34 ล้านบาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญรวมเท่ากับ 88.47 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 4)

บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นจำนวนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 และบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งที่ 1/2559 ได้มีมติอนุมัติเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) การเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 14,477,700 บาท เป็น 50,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่จำนวน 355,223 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท รวมเป็นจำนวน 35,522,300 บาท โดยจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 355,223 หุ้น ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทตามสัดส่วนการถือหุ้นในราคาหุ้นละ 100 บาท ทั้งนี้ บริษัทได้รับชำระค่าหุ้นจำนวนดังกล่าวทั้งหมดแล้วเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2559 และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2559
- (2) การเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทจากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท จำนวน 500,000 หุ้น ให้เป็นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท จำนวน 100,000,000 หุ้น โดยการแตกหุ้นสามัญจำนวน 1 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้เป็นหุ้นสามัญจำนวน 200 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท และอนุมัติการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นของบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ บริษัทได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นสามัญกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559

- (3) การเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 50,000,000 บาท เป็น 67,000,000 บาท โดยเป็นการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 34,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท รวมเป็นจำนวน 17,000,000 บาท เพื่อออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ทั้งนี้ บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนจดทะเบียนดังกล่าวกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559 และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ได้รับชำระแล้วกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559

บริษัทได้เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 34,000,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 7.80 บาท และมีมูลค่าที่ตราไว้ 0.50 บาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 237.68 ล้านบาท ซึ่งสุทธิจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อเสนอขายหุ้นดังกล่าวจำนวน 10.52 ล้านบาท

ในระหว่างปี 2559 บริษัทเปลี่ยนมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทจากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้เป็นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท โดยการแตกหุ้นสามัญจำนวน 1 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ให้เป็นหุ้นสามัญจำนวน 200 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ดังนั้นจำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ได้ถูกปรับปรุงใหม่จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้นของหุ้นสามัญเสมือนว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงแล้วตั้งแต่ต้นปี 2558 ดังนี้

	งบการเงินรวมและงบเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559 หุ้น	2558 หุ้น
จำนวนหุ้นหลังผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้น		
(จำนวนหุ้นตามที่รายงานไว้เดิมจำนวน 144,777 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น ต่อ 200 หุ้น)	28,955,400	-
(จำนวนหุ้นตามที่รายงานไว้เดิมจำนวน 20,000 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น ต่อ 200 หุ้น)	-	4,000,000
จำนวนหุ้นเพิ่มทุนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่รับชำระในระหว่างปี		
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 66,551 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น ต่อ 200 หุ้น คูณ 126/365 วัน)	-	4,591,993
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 58,266 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น ต่อ 200 หุ้น คูณ 122/365 วัน)	-	3,895,042
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 355,223 หุ้น คูณ อัตราการแตกหุ้นจำนวน 1 หุ้น ต่อ 200 หุ้น คูณ 209/366 วัน)	40,569,184	-
(หุ้นเพิ่มทุนจำนวน 34,000,000 หุ้น คูณ 55/366 วัน)	5,109,290	-
จำนวนหุ้นสามัญที่ถ่วงน้ำหนักหลังผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้น (ดูหมายเหตุข้อ 23)	<u>74,633,874</u>	<u>12,487,035</u>

ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้น”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

23. กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

การคำนวณกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกและชำระแล้วระหว่างปี ทั้งนี้ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 คำนวณโดยรวมผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้น (ดูหมายเหตุข้อ 22) เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของกำไรต่อหุ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นดังกล่าวแสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท	33,367,524	27,075,117	43,001,257	18,872,074
จำนวนหุ้นสามัญที่ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของ				
หุ้นสามัญ (ดูหมายเหตุข้อ 22)	74,633,874	12,487,035	74,633,874	12,487,035
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	0.45	2.17	0.58	1.51

24. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดเงินขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ทุนสำรองตามกฎหมายนี้ห้ามมิให้นำไปจ่ายเป็นเงินปันผล

ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ บริษัทย่อยต้องจัดสรรกำไรสุทธิอย่างน้อยร้อยละ 5 เป็นสำรองตามกฎหมายทุกครั้งที่ประกาศจ่ายเงินปันผล จนกว่าสำรองตามกฎหมายจะมีจำนวนเท่ากับร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน ทุนสำรองนี้จะนำมาจัดสรรเงินปันผลไม่ได้

25. เงินปันผลจ่าย

เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสมสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 20,000 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 1,832.55 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 36.65 ล้านบาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วในเดือนสิงหาคม 2558

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทครั้งที่ 1/2559 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 144,777 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 16.94 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 2.45 ล้านบาท และที่ประชุมได้อนุมัติให้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 1,046,566 บาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2559

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 2/2559 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 144,777 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 62.16 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 9.00 ล้านบาท และที่ประชุมได้อนุมัติให้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 201,204 บาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2559

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 4/2559 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญจำนวน 100,000,000 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.148 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 14.80 ล้านบาท และที่ประชุมได้อนุมัติให้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 900,000 บาท

26. การจัดการส่วนทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทุนของบริษัทเป็นไปเพื่อการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัท เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่นๆ

ฝ่ายบริหารได้มีการกำหนดกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการกำหนดนโยบายจ่ายเงินปันผลและการบริหารเงินทุนเพื่อการดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนและต้นทุนทางการเงินของทุนที่เหมาะสม และเพื่อให้เป็นไปตามอัตราส่วนหนี้ตามสัญญา

27. รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ บุคคลหรือกิจการต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทโดยการมีผู้ถือหุ้นร่วมกัน หรือมีการรวมกัน รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันได้กำหนดขึ้นโดยใช้ราคาตลาดหรือราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ

นโยบายการกำหนดราคาสำหรับแต่ละรายการอธิบายได้ดังนี้

นโยบายการกำหนดราคา

ราคาตลาด

ร้อยละ 2.50 และร้อยละ 5.25 ต่อปี

ค่าบริการจ่าย

ดอกเบี้ยรับ

27.1

ยอดคงค้างระหว่างกัน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะทางการเงิน

ยอดคงเหลือกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ดอกเบี้ยค้างรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน				
ผู้ถือหุ้นใหญ่	-	2,109,323	-	2,021,640
รวม	-	2,109,323	-	2,021,640
เงินลงทุนในบริษัทย่อย				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	112,299,567	94,299,568
รวม	-	-	112,299,567	94,299,568
เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองจ่ายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน				
ผู้ถือหุ้นใหญ่	-	8,314,783	-	8,314,783
รวม	-	8,314,783	-	8,314,783
เจ้าหนี้อื่น				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	-	190,000
รวม	-	-	-	190,000
รายได้ค้างรับ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	500,000	-
รวม	-	-	500,000	-
เงินปันผลค้างรับ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	8,999,150	-
รวม	-	-	8,999,150	-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินที่ดรอรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง				
กัน				
ผู้ถือหุ้นใหญ่	-	14,089,213	-	-
รวม	-	14,089,213	-	-

27.2 รายการธุรกิจที่สำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญสรุปสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้ค่าบริการ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด.	-	-	500,000	-
รวม	-	-	500,000	-
เงินปันผลรับ				
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	-	-	16,999,150	-
รวม	-	-	16,999,150	-
ดอกเบี้ยรับ				
ผู้ถือหุ้นใหญ่	109,132	-	109,132	-
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	1,028	-	1,028	-
รวม	110,160	-	110,160	-
ต้นทุนค่าบริการ				
Comanche International Malaysia SDN.BHD.	-	-	-	1,112,200
รวม	-	-	-	1,112,200
ค่าใช้จ่ายในการขาย				
Comanche International Vietnam Co., Ltd.	-	-	-	300,698
รวม	-	-	-	300,698

27.3 เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2559 บริษัทได้ทำสัญญาบริการกับบริษัทย่อยเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการบริหาร การจัดการ และการสนับสนุนการปฏิบัติงานของธุรกิจอื่นแก่บริษัทย่อยดังกล่าว โดยคิดอัตรา การให้บริการตามที่ตกลงกัน ซึ่งอ้างอิงจากประมาณการเวลาและต้นทุนที่ใช้ไปบวกด้วยส่วนเพิ่มโดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ระยะเวลาของสัญญา	ค่าบริการต่อปี บาท
บริษัท เอ็มเอสแอล ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2559	500,000

28. บัตรส่งเสริมการลงทุน

เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552 บริษัทได้รับสิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 1156(7)/2552 จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำหรับกิจการประเภท 5.8 กิจการซอฟต์แวร์ ประเภท ENTERPRISE SOFTWARE และ DIGITAL CONTENT ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบ กิจการซึ่งคือวันที่ 3 กันยายน 2552

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2550 บริษัทย่อยได้รับสิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 2086(7)/2550 จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำหรับกิจการประเภท 5.8 กิจการซอฟต์แวร์ ประเภท ENTERPRISE SOFTWARE และ DIGITAL CONTENT ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยได้รับสิทธิ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ ซึ่งคือวันที่ 5 กันยายน 2550

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2558 บริษัทย่อยได้รับสิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 58-2032-1-01-2-0 จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำหรับกิจการประเภท 5.7.2 กิจการพัฒนา ENTERPRISE SOFTWARE และ/หรือ DIGITAL CONTENT ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยได้รับสิทธิ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลา 7 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ ซึ่งคือวันที่ 30 กันยายน 2558

รายได้จากการให้บริการของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม จำแนกตามกิจการที่ได้รับส่งเสริมและไม่ได้รับการส่งเสริม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		
	2559		
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	111,632,821	135,433	111,768,254
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	21,324,603	-	21,324,603
รวม	132,957,424	135,433	133,092,857

	งบการเงินรวม		
	2558		
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	83,800,805	2,180,163	85,980,968
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	13,780,487	1,375,677	15,156,164
รวม	97,581,292	3,555,840	101,137,132

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2559		
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	81,232,558	135,433	81,367,991
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	11,267,114	-	11,267,114
รวม	92,499,672	135,433	92,635,105

งบการเงินเฉพาะกิจการ			
2558			
	ส่วนที่ได้รับส่งเสริม	ส่วนที่ไม่ได้รับ	รวม
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการให้บริการในประเทศ	60,253,512	2,180,163	62,433,675
รายได้จากการให้บริการต่างประเทศ	10,624,437	222,329	10,846,766
รวม	70,877,949	2,402,492	73,280,441

29. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานสอดคล้องกับรายงานภายในสำหรับใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและประเมินผลการดำเนินงาน ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัท คือ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท

ส่วนงานธุรกิจ

กลุ่มบริษัทดำเนินกิจการในส่วนงานธุรกิจเดียว คือ ธุรกิจประกอบกิจการขายโปรแกรมคอมพิวเตอร์ พร้อมติดตั้ง รวมถึงการให้บริการบำรุงรักษาและบริการอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ส่วนงานทางภูมิศาสตร์

ส่วนงานดำเนินงานจำแนกตามเขตภูมิศาสตร์ในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559			สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558		
	ภายใน	ภายนอก	รวม	ภายใน	ภายนอก	รวม
	ประเทศ	ประเทศ		ประเทศ	ประเทศ	
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการขายและให้บริการ	111,768,255	21,324,603	133,092,858	85,980,968	15,156,163	101,137,131
ต้นทุนการขายและให้บริการ	36,434,453	2,094,135	38,528,588	27,741,972	1,454,299	29,196,271
กำไรขั้นต้น	75,333,802	19,230,468	94,564,270	58,238,996	13,701,864	71,940,860

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายและให้บริการกับลูกค้าภายนอกที่มีจำนวนเงินตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ของรายได้รวมเป็นจำนวน 1 ราย จำนวนเงินรวม 20.70 ล้านบาท (2559 : ไม่มี)

30. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ค่าเช่าและค่าใช้จ่ายสำนักงาน	4,102,216	2,774,571	3,078,015	2,533,109
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	48,421,930	34,283,167	41,145,438	33,113,104
ค่ายานพาหนะและที่พักระหว่างทาง	1,245,676	1,159,503	1,087,939	1,098,708
ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค	3,297,373	918,656	1,974,194	879,769
ค่าบริการวิชาชีพและค่าธรรมเนียม	8,600,182	9,964,010	5,526,877	6,931,223
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	8,140,563	13,514,349	1,295,065	2,782,335
ค่าโฆษณาและค่าส่งเสริมการขาย	6,348,987	2,362,657	5,477,787	2,362,657
ค่าจ้างบุคคลภายนอกบริการลูกค้า	1,356,643	8,505,392	1,356,643	1,663,600
ต้นทุนทางการเงิน	42,284	430,645	38	278,737
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน				
ในบริษัทย่อย	-	-	-	74,392
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,598,055	1,928,784	511,454	864,032
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	1,066,353	-	1,066,353	-
ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริษัท	1,950,000	410,000	1,950,000	410,000

31. เครื่องมือทางการเงิน

31.1 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อหมายถึง ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาซึ่งเกิดจากการที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทและบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อยไม่เคยเกิดความเสียหายเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของลูกหนี้ และบริษัทและบริษัทย่อยคาดว่าจะไม่มีความเสี่ยงทางด้านการให้สินเชื่อ

ในกรณีของการรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ซึ่งบันทึกในงบแสดงฐานะการเงินถือเป็นมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

31.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยจะเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานแก่บริษัทและบริษัทย่อยในปีปัจจุบันและในปีต่อไป ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอาจมีผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัทและบริษัทย่อย เนื่องจากเงินกู้ยืมส่วนใหญ่ของบริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยเป็นแบบลอยตัว อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี 2559 บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีเงินกู้ยืม

31.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อบริษัทและบริษัทย่อย ในปีปัจจุบันและในปีต่อไป อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนที่จะเปลี่ยนแปลงไม่มีสาระสำคัญต่อบริษัทและบริษัทย่อย เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อย ไม่มีรายการเงินตราต่างประเทศที่มีสาระสำคัญ

31.4 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรม ดังนั้นมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินนี้ จึงไม่จำเป็นต้องบ่งชี้ถึงจำนวนเงิน ซึ่งเกิดขึ้นจริงในตลาดแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน การใช้ข้อสมมติฐานทางการตลาดและหรือวิธีการประมาณที่แตกต่างกันอาจมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้น บริษัทและบริษัทย่อยใช้วิธีการและข้อสมมติฐานดังต่อไปนี้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น รายได้ค้างรับ ดอกเบี้ยค้างรับ เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพันเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินทรองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ภาษีเงินได้ค้างจ่าย ภาษีหัก ณ ที่จ่าย และหนี้สินหมุนเวียนอื่น มีมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณเท่ากับมูลค่าตามบัญชี การวัดมูลค่ายุติธรรมใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 โดยประมาณการมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว เงินกู้ยืมระยะยาวและเงินทอรองรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน และหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน มีมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณเท่ากับมูลค่าตามบัญชี การวัดมูลค่ายุติธรรมใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 โดยประมาณการมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ

32. ภาระผูกพัน

32.1 หนังสือค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทย่อยมีหนังสือสัญญาค้ำประกัน (L/G) ที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทย่อยจำนวนเงิน 3.73 ล้านบาท และ 2.99 ล้านบาท ตามลำดับ เพื่อประกันการปฏิบัติงานตามสัญญา หนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารดังกล่าวค้ำประกันโดยกรรมการบริษัทย่อยและบัญชีเงินฝากธนาคารของบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุข้อ 14)

32.2 สัญญาเช่าดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทและบริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าดำเนินงานสำหรับสำนักงานและบริการเป็นเวลา 3 ปี ซึ่งเงินที่ต้องจ่ายในอนาคตสรุปได้ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ไม่เกิน 1 ปี	7,454,400	2,140,028	3,235,680	639,788
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	7,231,193	3,000,480	1,200,335	-
รวม	14,685,593	5,140,508	4,436,015	639,788

บริษัทจ่ายค่าเช่าและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จำนวน 5.19 ล้านบาท และ 1.86 ล้านบาท ตามลำดับ (บริษัท: 3.08 ล้านบาท และ 1.86 ล้านบาท ตามลำดับ)

33. สัญญาที่สำคัญ

บริษัทได้ทำสัญญาแต่งตั้งตัวแทนในการจัดจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของบริษัทในต่างประเทศซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อให้ตัวแทนดังกล่าวทำการตลาด จำหน่าย ติดตั้ง และให้บริการลูกค้าอายุสัญญา 2 ปี และกำหนดอัตราค่าตอบแทนตามที่ตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทและตัวแทนในแต่ละประเทศ

34. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2560 ได้อนุมัติจ่ายเงินปันผล สำหรับหุ้นสามัญจำนวน 134,000,000 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.051 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 6,834,000 บาท

35. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกงบการเงินโดยคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560